

ΑΝΘΩ

ἦ

Η ΦΩΝΗ ΤΩΝ ΑΝΘΕΩΝ

Πρὸς τὴν Κυρίαν.....

Εἰς σέ, ὦ φίλη, προσφωνῶ τὴν παροῦσαν Ἀνθώ μου, εἰς σέ, τὴν ἀδελφὴν τῶν ἀνθέων. Τὰ ἄνθη εἶν' ὅ,τι τρυφερώτατον παράγει ἡ γῆ, καθὼς σὺ, ὅ,τι τρυφερώτατον παρήγαγεν ἡ πλάσις, καὶ ἡ φιλία ἡμῶν ὅ,τι τρυφερώτατον παράγουσιν αἱ ψυχαί μας.

Μὴ ἐκπλήττεσαι καὶ μὴ ποσῶς μειδιᾷς ὅτι ὁμιλῶ περὶ φωνῆς τῶν ἀνθέων· ἀλλὰ πίστευσον ὅτι καὶ αὐτὰ ὁμιλοῦσιν. Ἄν δὲν τ' ἀκούωμεν, εἶν' ἐδικόν μας, ὅχι ἐδικόν των ἐλάττωμα. Ἰδέτα τὴν αὐγὴν πῶς στρέφονται πλήρη χαρᾶς πρὸς τὸν ἀνατέλλοντα ἥλιον, πῶς ὀρθοῦσι τοὺς κάλυκάς των χαριέντως πρὸς τὸν οὐρανόν. Δὲν σοὶ φαίνονται ὅτι ἀναπέμπουσι πρὸς τὸν πλάστην πρωϊνὸν θυμίαμα, καὶ πρωϊνὸν ὕμνον δοξολογίας; Ὅταν κοσμῶνται διὰ τῶν παμποικίλων στολῶν των, ἅς ὑφαίνουσιν ἐξ ἀκτίνων φωτός, καὶ παίζωσι μετὰ τῶν φίλων αὐτοῖς ζεφύρων, καὶ σκιρτῶσι, καὶ νεύωσι πρὸς ἄλληλα φιλοφρόνως, δὲν νομίζεις ὅτι ἀκούεις τὰς φιλαρέσκους συνδιαλέξεις των καὶ τὰς ἐρωτικάς των προκλήσεις; Σπούδασον τὰ ἦθη των καὶ τὰς κλίσεις των, τὰς συμπαθείας των καὶ τὰς ἔχθρας των· παρατήρησον πῶς ἐκλέγει τὴν ἐρωμένην ὁ ἐραστής, ὁ νυμφίος τὴν νόμφην. Ἰδὲ τὸ ἴον, αἰδημόνως κρυπτόμενον εἰς τὰ φύλλα του, καὶ τὸ ὑπερήφανον ἡλιοτρόπαιον φιλοδόξως ἐρῶν τοῦ ἡλίου· ἄκουσον τὴν λάλον πετέαν κινουσαν τὰς μυρίας τῆς γλώσσας, τὴν δρῦν βοῶσαν ἐν τῇ ἐρήμῳ, καὶ τὴν ἱτέαν κλαίουσαν ἐπὶ τάφου, καὶ εἰπέ ἂν δὲν πιστεύῃς ὅτι καὶ τὰ φυτὰ ἔχουσιν ὡς ἡμεῖς πάθη καὶ αἰσθήματα, καὶ ὡς ἡμεῖς φωνὴν ἵνα τὰ ἐκφράζωσιν.

Ἡ φύσις δὲν εἶναι δύστροπος οὐδὲ φειδωλὴ διδαγμάτων εἰς ὅσους μετὰ ζήλου τὰ ἐπιζητοῦσιν. Εἰς τὰ βάθη τῆς Ἀσίας ὑπάρχουσι σοφοὶ γέροντες, οἵτινες δι' ἀόκνου σπουδῆς ἐνεβάθυνον εἰς τὰ σκοτεινότερα αὐτῆς μυστήρια. Αὐτοὶ εἰς τὴν σιωπὴν τῶν νυκτῶν ἀκούουσι τὰς συμφωνίας καὶ τὰ ἄσματα τῶν ἀστέρων, καὶ βλέπουσι τῶν χορῶν των τοὺς μυστικούς κύκλους, δι' ὧν προαγγέλλουσι τῶν ἀνθρώπων τὰς τύχας. Αὐτοὶ ἐπ' αὐτοφώρῳ συνέλαβον τοὺς ἔρωτας τοῦ ῥόδου καὶ τῆς ἀηδόνης, καὶ αὐτοὶ εἰς τοῦ Μαΐου τὰς δροσερὰς ἑσπέρας συνδιαλέγονται μετὰ τῶν πετεινῶν

τοῦ οὐρανοῦ καὶ μετὰ τῶν ἀνθέων τοῦ λειμῶνος, καὶ μανθάνουσιν ὅσα ἀνθρώπινον ὠτίον ποτὲ δὲν ἤκουσε. Τῆς ἐξαιρέτου αὐτῶν εὐωχίας μικρὰ ψυχία περιέχει ἡ παροῦσα Ἀνθώ.

Ἄλλ' ὥς νὰ σὲ βλέπω δυσπίστως νὰ ὑψώνης τὴν κεφαλὴν, καὶ διὰ τοῦ δακτύλου νὰ μ' ἀπειλῇς. Νομίζεις μύθους ὅσα σοὶ λέγω, καὶ δὲν θέλεις νὰ δεχθῇς ὅτι ἀπλᾶ νεύματα εἰσὶ γλῶσσα. Αἶ καλὴ φίλη μου! καὶ ἔχει ὁ ἔρως ἄλλην, ἢ καὶ ἔχει προσφιλεστέραν; Καὶ ὁσάκις πρὸς σὲ ἐρχόμενος, βλέπω τὰς ωραίας ὀφρῦς σου ἐλαφρῶς νὰ συστέλλωνται, καὶ τὸ κάτω χεῖλός σου τὸ κοράλλινον εὐχαρὶ νὰ προκύπτῃ ὑπὲρ τὸ ἄνω, ἔχω ἄλλης γλώσσης ἀνάγκην ἵνα ἐννοήσω ὅτι ὀργίζεσαι κατ' ἐμοῦ; Καὶ ἡ Κιβωτὸς ὅλη, ἂν εἶχεν ἐκδοθῇ, ἀρκεῖ ἵνα ἐκφράσῃ ὅτι ἐν μόνον βλέμμα σου ἐξ ἐκείνων ἃ ἐγὼ γνωρίζω; Διηγοῦνται ὅτι τὸν Ἑρωτα τιμωροῦσα μία ποτὲ τῶν Χαρίτων διὰ τινὰ αὐθάδειαν, τῷ ἔκλεισε τὸ στόμα διὰ τῆς χειρὸς τῆς. Ἐκτοτε δ' ἐκεῖνος, ὅστις εἶναι λαλίστατος ἀηδό- νος, μὴ δυνάμενος νὰ ὑπομείνῃ τὴν σιωπὴν, ἐφεῦρε τῶν νευμάτων τὴν γλῶσσαν.

Ἀπορεῖς ἴσως πῶς ἡ Ἀνθώ μου εἶναι γεγραμμένη ἐμμέτρως, ποῦ ἐδιδάχθη τὴν στιχουργίαν, καὶ ποῦ ἐδανείσθη τὴν ποίησιν. Πονηρά! καὶ δὲν τὸ ἠξεύρεις; Τί ἄλλο μ' ἐμπνέει ἡ θεά σου; τί ἡ μελωδική σου φωνή; Τί ἄλλο ἀναπνέω εἰς τὴν ἀτμοσφαῖραν ἥτις σὲ περιστοιχίζει; τί ἄλλο εἶναι ὁ ἔρως σου; Δὲν ἠξεύρεις; Ὁ ἔρως κατασκευάζει τὰ βέλη τοῦ ἐκ κλάδων τῆς δάφνης τοῦ Ἀπόλλωνος. Προσέτι δὲ, μᾶς λέγουσι τῆς Ἀσίας οἱ γέροντες, ἀρ- μονία καὶ ποίησις εἶναι ἡ γλῶσσα ἣν ὁμιλοῦσι τὰ ἄνθη.

Ἀλλὰ γνωρίζω τὴν ἐπικριτικὴν σου διάθεσιν. Τί ἔπραξα μέχρι τοῦδε καὶ σ' εὐχαρίστησε; καὶ πῶς νὰ ἐλπίσω ὅτι θέλεις δεχθῇ χωρὶς μεμψιμοιρίας καὶ τὴν Ἀνθώ; Πῶς; θέλεις μ' εἰπεῖ, λοιπὸν ὁ ἔρως σου ἔχει τὴν διάρκειαν τῶν ἀνθέων, καὶ, ὥς οἱ τέττιγες, μόνον τὸ θέρος ὁμιλεῖ, καὶ τὸν χειμῶνα μένει βωβὸς καὶ ἄλαλος; Ἡ ὅταν δὲν εὐρίσκη πρόχειρον τὴν Δάλειαν τῶν Ἰνδιῶν ἢ τὸ Ροδό- δε νόρον τῆς Ἀμερικῆς, εὐχαριστεῖται πνίγων τὰ κινήματα τῆς καρδίας ὧν ἐμβλήματα εἰσὶ ταῦτα τὰ ἄνθη, καὶ περιορίζων τὰ αἰσθήματά του εἰς τὰ τρία, ἢ τέσσαρα, ὧν μόνων τὰ σύμβολα ἀπαντῶνται συνήθως εἰς τοὺς Ἑλληνικοὺς κήπους; Ὁχι, παντά- πασιν. Ὁ ἔρως μου θάλλει ὅταν τὰ ἄνθη μαραίνωνται, καὶ φωνά- ζει ὅταν οἱ τέττιγες σιωπῶσι. Τὰ αἰσθήματά μου, σοὶ τὸ λέγω ἀφ' οὗ τὸ θέλεις, εἶναι ἀναρίθμητα ὑπὲρ τοὺς ἀστέρας ὅσοι λάμπουσιν

εἰς τὸ στερέωμα, ὑπὲρ τὰ ἄνθη ὅσα φύονται εἰς τοὺς κήπους. Πῶς δὲ θέλω σοὶ τὰ ἐκφράζει ὅταν ὁ χειμὼν μαράνη τὰ ἄνθη! "Ακουσον νὰ σοὶ τὸ διδάξω, καὶ μὴ φοβηθῇς τὴν λέξιν αὐτήν· ὑπάρχουσι καὶ εὐάρεστα διδάγματα, πίστευσον. "Επειτα καὶ σὺ πόσα καὶ πόσα δὲν μ' ἐδίδαξας, καὶ τὸ δυσκολώτερον ὅλων, τὴν ὑπομονήν!

"Ακουσον λοιπόν. Στερούμενος τῶν ἀνθέων ὅσα ἡ Ἀνθὼ περιέχει, λαμβάνω κλάδον οἰουδήποτε δένδρου, ἀειθαλλοῦς, τρία μόνον ἔχοντα φύλλα. Εἰς τὸ πρῶτον, τὸ ἀνώτατον, γράφω τὰς ἑκατοντάδας, εἰς τὸ δεύτερον τὰς δεκάδας, εἰς τὸ τρίτον δὲ τὰς μονάδας· ὥστε ἂν θέλω νὰ σ' ὑποδείξω τὸν στίχον 425, χαράττω εἰς μὲν τὸ πρῶτον φύλλον μίαν γραμμὴν, εἰς δὲ τὸ δεύτερον δύο, καὶ πέντε εἰς τὸ τρίτον. Συγχώρησόν μοι τὰς μονάδας καὶ τὰς δεκάδας, καὶ ὅλην τὴν ἀριθμητικὴν ὀνοματολογίαν, ἀξίαν τοῦ ἐλεγκτικοῦ συνεδρίου. Ἦξεύρω ὅτι ὁ Ἔρως εἶναι ὁ ὀλιγώτερον ἀριθμητικὸς τῶν θεῶν· ὅταν μετρᾷ τὰ φιλήματα, πάντοτε ἀπατᾶται καὶ προσθέτει ἓν μηδενικόν.

Ἐντούτοις, μὴ νομίσης ὅτι σοὶ στέλλω τὴν Ἀνθὼ μου χάρισμα. Σοὶ τὴν πωλῶ καὶ πολὺ ἀκριβὰ. Σοὶ τὴν πωλῶ ἐν μειδίᾳ.

Ὁ φίλος σου

...

¹ Τὸ πρῶτον ἐξεδόθη ἀνωμότως.